

Sisäasianministeriön poliisiosasto

Viite lausuntopyyntö SM007:00/2012

**LVM:n lausunto hallituksen esitysluonnoksesta poliisilakia täydentäväksi
lainsäädännöksi**

Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää sisäasiainministeriötä mahdollisuudesta lausua poliisilakia koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta.

Nyt käsillä olevassa hallituksen esitysluonnoksessa on tarkoitus tehdä lähinnä teknisluonteisia, mutta myös samalla vuonna 2014 voimaan tulevaa lakia täydentäviä/täsmentäviä säännöksiä. Liikenne- ja viestintäministeriön näkemyksen mukaan täsmennykset ja teknisluonteiset korjaukset ovat kannatettavia.

Liikenne- ja viestintäministeriö on saanut jo aiemmin lausua nopeasti edenneessä poliisilain eduskuntakäsittelyn valiokuntavaiheessa poliisilakia koskevasta viestintäpolitiikan hallinnonalan näkemyksistä ja tuo osin tässä lausunnossaan samat ongelmat esille ja toivoo, että sisäasianministeriö vielä kertaalleen kävisi läpi myös ne kohdat, jotka eivät nyt käsillä olevaan hallituksen esitykseen sisälly.

Vuonna 2014 voimaan tulevan poliisilain 5 luvun (salaiset tiedonhankintakeinot) 8 §:n (televalvonta ja sen edellytykset) 4 momentissa koskeva toimenpide, jolla estetään telesoitteiden tai telepäätelaitteiden käyttö tietyllä alueella lyhytaikaisesti **ei ole televalvontaa**. Voimassa olevan lain mukaan televalvonnassa on kyse yksittäisten liittymien sulkemisesta. Myös vuonna 2014 voimaan tulevan pakkokeinolain hallituksen esityksen perustelujen mukaan telesoitteen ja telepäätelaitteen käytön tilapäinen estäminen vastaisi asiallisesti voimassa olevan lain mukaista tilapäistä sulkemista. LVM:n käsityksen mukaan tällaisesta ”joukkoestämisestä” tulisi säätää oma pykälänsä.

LVM:n käsityksen mukaan estotoimenpiteestä olisi myös mainittava 5 luvun 1 §:n soveltamisalassa nimenomaan siitä syystä, että kyse ei ole televalvonnasta.

Voimaan tulevan 5 luvun 8 §:n 4 momentin mukainen estäminen voi hallituksen esityksen (HE224/2010 vp) perustelujen mukaan tapahtua teknisellä laitteella. Säännös on ilmeisessä ristiriidassa saman luvun 25 §:n mukaan, jossa Viestintäviraston pitää voimassa olevan lain mukaan ja myös jatkossa vuonna 2014 voimaan tulevan lain mukaan nimenomaan tarkastaa, ettei 25 §:n mukainen laite aiheuta häiriötä yleisen viestintäverkon laitteille ja palveluille, mikä puolestaan on tämän uuden 8 §:n 4 momentin mukaisen laitteen nimenomainen tarkoitus. Myös lakia radiotaajuuksista ja telelaitteista (1015/2001) (jäljempänä radiolaki) on tulkittu siten, että tällaisten laitteiden hallussapito (ja käyttö) ilman lupaa on kiellettyä.

Ilmeisesti nämä edellä mainitut laitteet ovat kaksi eri laitetta (tosin usein myös niiden yhdistelmiä), joten nyt esitetyn 8 §:n 4 momentin mukaisen laitteen hyväksyntä voitaisiin säätää erikseen. Lakiin pitäisi tällöin kirjata kriteerit, joilla Viestintävirasto voisi laitteen hyväksyä. Kriteerit pitäisi tällöin asettaa sille, mitä tarkoittaa tilapäinen estäminen (laitteen suorittaman estämisen kesto ja sen vaihteluväli) ja millainen peittovaihtelu näillä laitteilla olisi. Käytännössä ilman näitä kriteerejä Viestintävirasto ei voi radiolain mukaista radiolupaa laitteelle myöntää, ja uusi vuonna 2014 voimaantuleva säännös on tarpeeton.

Uusi säännös voisi kuulua esimerkiksi:

"Poliisilla on oikeus teknisellä laitteella lyhytaikaisesti estää teleosoitteiden tai telepäätelaitteiden käyttö tietyllä alueella. Toimenpiteen käytön on oltava välttämätön henkeä tai terveyttä uhkaavan vakavan vaaran torjumiseksi eikä sillä saa aiheuttaa suurempaa vahinkoa tai haittaa kuin on välttämätöntä tehtävän suorittamiseksi.

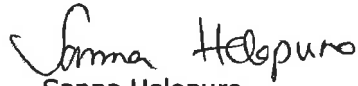
Laitteen suorittaman eston kestoajan, kantaman ja taajuusalueen on oltava säädettävissä siten, että 1 momentissa säädetyt edellytykset voidaan toteuttaa laitetta käytettäessä. Viestintävirasto tarkastaa teknisen laitteen tässä momentissa tarkoitetun vaatimustenmukaisuuden."

LVM:n käsityksen mukaan erinomaista olisi, jos laissa pystyttäisiin määrittelemään keston ja kantaman vaihteluväli. LVM on yhteistyössä Viestintäviraston kanssa tarvittaessa valmis jatkojalostamaan säännöstä.

LVM toteaa myös, että 5 luvun 10 §:n mukaan televalvonnasta voi päättää pidättämiseen oikeutettu poliisimies, mutta että asia on saatettava keskusrikospoliisiin, suojelupoliisiin tai liikkuvan poliisin päällikön taikka poliisilaitoksen päällikön ratkaistavaksi heti, kun se on mahdollista, kuitenkin viimeistään 24 tunnin kuluttua keinon käytön aloittamisesta. LVM toteaa, että tämä 24 tunnin sääntö sopii varsin huonosti kaavailtuun väliaikaiseen estämiseen, koska todennäköisesti tuossa aikarajassa toimenpide on jo tehty.

Krista Kiuru
Asunto- ja viestintäministeri

Sanna Helopuro
Viestintäneuvos

Tiedoksi

Ministerin erityisavustaja
VPO
Viestintävirasto
Liikenteen turvallisuusvirasto

